

Protocol

Microneedling

Uitgave van de Algemene Nederlandse
Brancheorganisatie Schoonheidsverzorging (ANBOS),

Woerden, oktober 2024.

INHOUD

Inleiding	4
1. Begripsomschrijving	6
2. Contra-indicaties	7
3. Inrichting van de behandelruimte en aanschaf apparatuur	8
3.1 Inrichting	8
3.2 Apparatuur	8
4. Algemene richtlijnen microneedling	10
4.1 Persoonlijke hygiëne en hygiënische werkwijze	10
4.2 Gedragsregels	10
5. Werkwijze voor, tijdens en na de behandeling	12
5.1 Algemene aandachtspunten voor microneedling	12
5.2 Behandelprotocol	13
5.3 Nazorgadviezen	13
5.4 Ongewenste huidreacties	15
6. Naaldlengtes	16
7. Pijnstilling	17
8. Wetgeving	18
Bijbehorend document	19

INLEIDING

Bij ANBOS is kwaliteit belangrijk. Daarom ontwikkelt ANBOS protocollen (voorheen richtsnoeren genoemd) om bij te dragen aan de kwaliteit en kennis binnen de schoonheidsverzorging.

ANBOS geeft de voorkeur om de term protocollen te hanteren. Protocollen is een term die ook elders in de zorg gebruikelijk is.

Microneedling is een grijs gebied. Een van de aanbevelingen uit het rapport van het grijze gebied is om het minder grijs te maken door een protocol en een opleiding te ontwikkelen.

PROTOCOL MICRONEEDLING

In dit ANBOS-protocol “Microneedling” hebben we informatie over vakinhoud, veiligheid, hygiëne en arbeidsomstandigheden voor je verzameld.

Voor de leesbaarheid hebben we gekozen voor vrouwelijke voornaamwoorden. Je kunt overal waar zij/haar staat, ook hij/zijn of hen/die lezen.

AANBEVELING

In het ANBOS-protocol “Microneedling” staan alle aandachtspunten voor schoonheidsspecialisten die microneedling uitvoeren. Voor dit protocol bestaat geen wettelijk kader. Het is niet wettelijk verplicht om een diploma te behalen voor microneedling. Dit betekent dat iedereen microneedling mag uitvoeren. Op grond van de Wet Kwaliteit Klachten en Geschillen Zorg ben je echter wel verplicht om goede zorg te verlenen. Dat kun je volgens ANBOS alleen doen met een goede opleiding.

Een opleiding van een leverancier van de apparatuur is meestal beperkt tot instructies over het gebruik van de apparatuur en dit vindt ANBOS niet voldoende. Bij ondeskundig gebruik van apparatuur voor microneedling kan namelijk letsel ontstaan. Daarnaast vinden wij het belangrijk om de kwaliteit van het vak hoog te houden.

ANBOS verwacht daarom:

- dat microneedling alleen wordt uitgevoerd door leden die het door ANBOS erkende diploma “Microneedling” hebben behaald en hun nascholing een keer per 3 jaar doen;
- dat leden, die microneedling uitvoeren, handelen volgens dit protocol.

Lees ook het huishoudelijk reglement van ANBOS nog even door. Hierin staat bijvoorbeeld in dat een lid geschorst kan worden als zij twee keer voor eenzelfde soort geval door de geschilleninstantie in het ongelijk wordt gesteld. Als dat gebeurt, mag je niet meer werken! Als een lid schade toebrengt aan een klant (bijvoorbeeld door het verkeerd uitvoeren van behandelmethodes) en het lid heeft niet de door ANBOS erkende diploma's, kan dit meewegen in de beslissing tot een eventuele schorsing.

1. BEGRIPSOMSCHRIJVING

Microneedling is een cosmetische behandeling die wordt uitgevoerd met behulp van een apparaat, stamper of roller met kleine naaldjes die gecontroleerde weefselschade maakt in de huid. Deze behandeling stimuleert het natuurlijke genezingsproces van de huid, wat kan leiden tot verbeteringen in de huidtextuur, aanmaak van collageen, vermindering van littekens en een egalere teint.

2. CONTRA-INDICATIES

De algemene stelregel is werk niet op een beschadigde huid door actieve dermatosen, huidontstekingen, verbrandingen of schilferende huidaandoeningen.

Daarnaast:

- Vermijd behandeling bij keloïdvorming, hyperpigmentatie, spraytan, zonnebrand of recente zonblootstelling.
- Vermijd behandeling bij permanente make-up, tatoeages, siliconen of fillers in het te behandelen gebied.
- Vermijd behandeling bij zenuwpijn, auto-immuunziekten, kanker, koorts, diabetes, zwangerschap, borstvoeding, of bloederziekte.
- Wees alert op andere factoren die invloed kunnen hebben op de behandeling, zoals medicijngebruik.

3. INRICHTING VAN DE BEHANDELRUIMTE EN AANSCHAF APPARATUUR

3.1 Inrichting

Zorg voor een hygiënische en veilige behandelruimte volgens de protocollen van ANBOS en de specifieke regels voor microneedling behandelingen.

Raadpleeg het [ANBOS-protocol HAM](#) voor een uitgebreid overzicht van de protocollen voor de inrichting van jouw behandelruimte(s). Hierin staat beschreven hoe de werkruimte van schoonheidsspecialisten voor alle soorten behandelingen ingericht moet zijn.

3.2 Apparatuur

Voordat je apparatuur voor microneedling aanschaft is het belangrijk om je goed te verdiepen in het verschillende aanbod. Zorg ervoor dat je je apparatuur aanschaft bij een betrouwbare fabrikant of leverancier.

Let op:

— CE-keurmerk

CE staat voor Conformité Européenne. Een product met CE-markering voldoet volgens de fabrikant aan alle EU-regelgeving. Denk aan veiligheid, gezondheid en milieubescherming.

— MDR

Zorg dat je apparaat voldoet aan de regels van Medical Device Regulation (MDR). Meer informatie over MDR vind je op [onze website](#).

— De garantie- en servicevoorwaarden

Koop daar waar een goede service en ondersteuning verleend wordt, mochten er problemen zijn met het apparaat. Zorg ervoor dat alle informatie van de fabrikant of leverancier in het Nederlands beschikbaar is.

- **Opleiding en training**

Volg naast de algemene opleiding voor microneedling een opleiding/training bij de fabrikant of leverancier van het apparaat, zodat je veilig en effectief met het apparaat kunt werken. Vraag hierbij ook of er hulp is bij klinische vragen.

- **Up to date**

Zorg ervoor dat je apparatuur up to date is. De ontwikkeling staat niet stil.

- **RI&E rapport**

Zorg voor een RI&E rapport om arbeidsrisico's in kaart te brengen.

4. ALGEMENE RICHTLIJNEN MICRONEEDLING

4.1 Persoonlijke hygiëne en hygiënische werkwijze

Om besmetting met micro-organismen te voorkomen, is het bij alle behandelingen belangrijk om hygiënisch te werken. Je houdt ruimtes en materialen schoon en netjes en zorgt voor persoonlijke hygiëne. We hebben uitgebreide informatie over persoonlijke hygiëne en een hygiënische werkwijze voor je beschreven in het [ANBOS-protocol Hygiëne, Arbeidsomstandigheden en Milieu](#).

4.2 Gedragsregels

Bij microneedling behandelingen gelden deze gedragsregels:

- Laat iedere klant een formulier voor informed consent ondertekenen (zie het voorbeeldformulier van informed consent [ANBOS-protocol Verslaglegging](#)). Met dit formulier geven klanten aan dat zij geïnformeerd zijn en toestemming geven voor de behandeling.
- Bij de behandeling van minderjarige klanten moet eerst overlegd worden met de wettige vertegenwoordiger van de klant (bijvoorbeeld ouders of opvoeders). De vertegenwoordiger moet ook een handtekening zetten op het informed consentformulier. Bij klanten die jonger zijn dan 16 jaar is dit verplicht, maar voor klanten jonger dan 18 jaar raden wij dit ook sterk aan.
- Spreek goed met de klant door waarom er gekozen is voor een microneedling behandeling en geef aan hoe het behandeltraject eruitziet. Geef de klant schriftelijk algemene informatie mee.
- Start de behandeling niet als een klant (nog) twijfelt. Geef klanten altijd de tijd om de beslissing over een behandeling weloverwogen te nemen.
- Als een klant het informed consentformulier niet heeft ondertekend, voer je geen behandeling uit bij die klant.

- Geef de klant een kopie van het ingevulde en ondertekende informed consentformulier. Als behandelaar bewaar je ook een exemplaar hiervan, samen met het intakeformulier en het behandelverslag. Je bewaart deze documenten tot twee jaar na de laatste behandeling in je administratie.
- Als de behandelaar een werknemer is, is de werkgever of eigenaar verantwoordelijk voor het op de juiste manier bewaren van de formulieren. Bij de verwerking van persoonsgegevens moet de AVG worden gehanteerd. Lees het [ANBOS-protocol AVG](#) voor meer informatie over deze privacywet.
- Klanten die onder invloed zijn van alcohol of drugs, behandel je niet.
- De behandelaar heeft voldoende kennis van bedrijfshulpverlening om bij een calamiteit adequaat te kunnen optreden.

5. WERKWIJZE VOOR, TIJDENS EN NA DE BEHANDELING

De wijze waarop je voor, tijdens en na microneedling werkt is heel belangrijk voor een veilig en goed resultaat. Wij adviseren om deze werkwijze als een vast protocol te doorlopen bij alle behandelingen. Hieronder beschrijven we eerst wat algemene aandachtspunten, daarna volgt het protocol.

5.1 Algemene aandachtspunten voor microneedling

- Houd met elke nieuwe klant of voor elk nieuw behandeltraject een intakegesprek.
- Neem samen met de klant het informed consentformulier door en controleer of de klant alle informatie goed heeft begrepen.
- Begin nooit met een behandeling als het informed consentformulier niet is ondertekend.
- Maak regelmatig foto's om het resultaat meetbaar te maken.
- Noteer de werkwijze in het behandelplan. Daar zet je ook de instelling van het apparaat bij. Blijf deze controleren en stel waar nodig bij.
- Als de klant voor een tweede of volgende behandeling komt, vraag dan of er veranderingen zijn opgetreden (in bijvoorbeeld medicijnen of zwangerschap) die belangrijk zijn voor de behandeling en die eventueel een contra-indicatie kunnen zijn.
- Werk alleen op een intacte huid.

5.2 Behandelprotocol

Werkwijze:

- Reinig de handen grondig met water en vloeibare zeep en droog de handen af met wegwerphanddoekjes of desinfecteer de handen met handalcohol.
- Leg alle materialen die je nodig hebt klaar binnen handbereik, inclusief het intakeformulier en het behandelplan. Let op mogelijke allergieën en voer een intakegesprek uit om contra-indicaties te achterhalen.
- Laat de klant plaatsnemen op de behandelstoel.
- Controleer de instellingen van de apparatuur.
- Voer de behandeling uit volgens het behandelprotocol van de leverancier.
- Controleer of de huid van het te behandelen gebied intact is. Als dit niet zo is, voer de behandeling dan niet uit.
- Reinig de huid met een preblotion, die aanbevolen wordt door de leverancier van het apparaat.
- Gebruik je nieuwe disposable cartridges of opzetstukjes voor elke klant.
- Vervang de kop van het microneedling apparaat na elke behandeling en desinfecteer de houder. (bij de roller of stamper wordt het gehele apparaat vervangen). Het is ook mogelijk om te werken met een sleeve/condoom om de houder.
- Gebruik bij voorkeur steriele wegwerpsetjes.
- Draag (nitril)handschoenen tijdens de behandeling en zorg dat de klant comfortabel is.
- Geef schriftelijk nazorgadviezen.

5.3 Nazorgadviezen

Een essentieel onderdeel van de microneedling behandeling is de nazorg. Het is belangrijk om jouw klant goed te informeren over wat zij kan verwachten na de behandeling en welke stappen moeten worden gevolgd om het herstel te bevorderen en de resultaten te optimaliseren.

Geef je klant schriftelijk informatie mee. Zie [het bijbehorend document](#).

Geef direct na de behandeling de volgende adviezen:

- Met microneedling worden kleine gaatjes in de huid gemaakt. Die sluiten ongeveer na 2 uur. Gebruik daarna vochtregulerende crème. Hydratatie is cruciaal.
- Gebruik bij voorkeur specifieke huidverzorgingsproducten van de schoonheidsspecialist, die afgestemd zijn op de microneedling-pen.
- Raak de huid niet aan direct na de behandeling. Dit is om de kans op infecties te verminderen.
- Vermijd direct zonlicht. De huid is na de behandeling gevoeliger voor zonlicht, wat het risico op donkere pigmentvlekken verhoogt. 2 uur na de behandeling kan je een zonnebrandcrème met minimaal SPF 30, bij voorkeur 50 SPF, aanbrengen.
- Beperk schermtijd. Blauw licht heeft mogelijk invloed op pigmentvorming.
- Drink voldoende water. Dit helpt de huid goed te hydrateren en te herstellen.

Waar moet een klant nog verder op letten?

- Gebruik 24 uur na de behandeling geen make-up, tenzij het speciaal is ontwikkeld voor na de microneedling-behandeling.
- Vermijd activiteiten die transpiratie veroorzaken, zoals sauna's of intensieve sporten, gedurende 24 tot 48 uur na de behandeling.
- Vermijd verdere esthetische behandelingen minimaal 1 week.
- Vermijd spray- of zelfbruiner voor minimaal 2 dagen.
- Vermijd gebruik van zuren, in zowel producten voor thuis als (peeling) behandelingen.
- Vermijd retinol (of een afgeleide hiervan).
- Ga niet zwemmen in chloorhoudende zwembaden of de zee voor minimaal 2 dagen.
- Raak de huid niet aan met ongewassen handen en vermijd krabben of pulken aan de huid.
- Blijf de huid goed hydrateren om het herstel te bevorderen.

5.4 Ongewenste huidreacties

Als de klant twijfelt over een huidreactie, vraag dan of ze langs kan komen of vraag om fotomateriaal. Als het een normale reactie is na de behandeling kan je de klant geruststellen en eventueel advies geven. Als het een ongewenste huidreactie is, of als je twijfelt, verwijs je de klant altijd door naar een huisarts. Jij mag als behandelaar beslist geen complicaties diagnosticeren of zelf gaan handelen. Je verwijst dan altijd door naar een arts. Microneedling is geen medische handeling. Het handelen bij mogelijke complicaties tijdens of na het behandelen is dat wel.

Geef zorgvuldige nazorg en zorg voor een oplossing als jij (de behandelaar) ziek of met vakantie bent. Zorg voor vervanging zodat de klant altijd een aanspreekpunt heeft mocht er iets aan de hand zijn.

ALLERGIEËN

Een allergie manifesteert zich meestal niet de eerste keer dat iemand in aanraking komt met een bepaalde stof. Pas na meerdere malen in contact te zijn geweest met een bepaalde stof kan iemand een allergische reactie krijgen. Het is dus niet zo dat iemand die nog nooit een allergische reactie heeft gehad, risicoloos behandeld kan worden. Dat is ook de reden dat vóór de behandeling een informed consentformulier moet zijn ingevuld waarin onder andere wordt gevraagd of de klant bekend is met mogelijke allergieën en allergische reacties. Handel bij een allergie of allergische reactie altijd zorgvuldig. Neem de klant serieus en bel, als het ernstig is, 112.

6. NAALDLENGTES

Bij microneedling wordt met verschillende naaldlengtes gewerkt, afhankelijk van het gewenste effect en de te behandelen huidconditie. De naaldlengtes variëren tussen 0,2 mm en 2,5 mm. De schoonheidsspecialist werkt met naaldlengtes die zorgen voor een egale roodheid van de huid met af en toe een puntbloedinkje. Als er meerdere puntbloedinkjes ontstaan wordt de instelling van de naaldlengte verkort.

7. PIJNSTILLING

De pijnsensatie die mensen ervaren tijdens een microneedling behandeling is sterk afhankelijk van de locatie op het gezicht. Over het algemeen is een microneedling behandeling niet volledig pijnloos, maar de meeste klanten geven aan de behandeling goed te verdragen. Daarom is pijnstilling meestal niet nodig voorafgaand aan een microneedling behandeling. Als de klant om verdoving vraagt, is het heel belangrijk dat je rekening houdt met de onderstaande regels.

Het uitvoeren van behandelingen met microneedling apparatuur is geen medische handeling, het toedienen van pijnstilling wel. Voor de toepassing van pijnstilling gelden wettelijke eisen, namelijk:

- Behandelars mogen geen verdovingsmiddelen importeren, hebben of bewaren ten behoeve van toepassing bij hun klanten.
- Als een klant ten behoeve van de behandeling lokale verdoving wil gebruiken, dan is dat alleen mogelijk als een arts het middel voorschrijft.
- De klant kan het middel zelf aanbrengen volgens de instructies van de arts. Verdovende middelen hebben over het algemeen een inwerktijd. Daarom moeten ze ruim voor de microneedling behandeling worden aangebracht.
- Wij willen met nadruk benoemen dat je als behandelaar niet bevoegd bent om pijnstilling aan te brengen bij de klant.
- Verdovende crèmes geven extra risico's. Ze kunnen de huid bijvoorbeeld verweken, waardoor er een groter risico op complicaties is, Zoals te diepe werking in de huid. Daarom is het verstandig om de klant te adviseren om, als het niet per se nodig is, geen gebruik te maken van verdovende middelen.

8. WETGEVING

Als schoonheidsspecialist moet je voldoen aan een aantal wetten. We zetten hieronder de belangrijkste wetgeving in verband met microneedling voor je op een rijtje.

- **Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz)**

Deze wet zorgt dat klanten kunnen vertrouwen op goede zorg en een goede, snelle en laagdrempelige afhandeling van klachten en geschillen. Wanneer je microneedling uitvoert val je onder deze wet. Lees in het [ANBOS-protocol Wkkgz](#) waar je allemaal aan moet voldoen.

- **Medical Device Regulation (MDR)**

De Medical Device Regulation (MDR) is Europese regelgeving voor medische hulpmiddelen. Het doel van de MDR is om veilig gebruik van medische hulpmiddelen te garanderen. In het [informatieblad over MDR](#) vind je een handige checklist welke je kunt gebruiken.

- **Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)**

Je legt informatie vast in klantendossiers. Dit betekent dat je te maken hebt met persoonsgegevens. Daarmee moet je zorgvuldig omgaan door de regels van de AVG te volgen. Bekijk het [ANBOS-protocol AVG](#) voor informatie over de AVG.

- **Arbeidsomstandighedenwet (Arbowet)**

Als je werknemers hebt, ben je verplicht hen in een veilige en gezonde werkomgeving te laten werken. Voor het inrichten van die werkplek bestaan eisen waar jij aan moet voldoen. Bekijk het [ANBOS-protocol Hygiëne, Arbeidsomstandigheden en Milieu](#) voor meer informatie over een veilige en gezonde werkomgeving.

BIJBEHOREND DOCUMENT

Dit protocol dient als leidraad voor een veilige en effectieve microneedling behandeling. Het is belangrijk om altijd de protocollen van ANBOS te volgen en zorgvuldig om te gaan met de gezondheid en veiligheid van zowel de behandelaar als de klant.

Onderdeel van dit protocol is het schriftelijk advies aan de klant over nazorg. Dit document kun je [hier](#) downloaden.

Colofon

Tekst ANBOS

Eindredactie ANBOS

Disclaimer

Ondanks alle zorg die is besteed aan de samenstelling van dit protocol, aanvaardt ANBOS geen enkele aansprakelijkheid voor directe of indirecte schade, van welke aard dan ook, die het gevolg is of zou kunnen zijn van een mogelijke onvolkomenheid of fout in de inhoud van dit protocol of het gebruik van de daarin vermelde informatie. Aan de inhoud van dit protocol kunnen geen rechten worden ontleend. © 2024